

Poznań, dnia 16 października 2015r.

WK-0911/21/2015

Pan
Karol Mikołajczyk
Wójt
Gminy Turek

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012r., poz. 1113 ze zm.) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2014, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 sierpnia 2015 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2014r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) i przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), a mianowicie:

1) W księgach rachunkowych budżetu:

a) konto 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” na dzień 31.12.2014r. wykazywało saldo Ma w kwocie 3.852,57 zł. Z zasad funkcjonowania konta 223 określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia wynika, że konto może wykazywać saldo Wn, oznaczające stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych,

2) W księgach rachunkowych Urzędu:

a) koszty faktury Nr 2014/174 z dnia 03.01.2014r. na kwotę 47.574,00 zł z tytułu odbioru odpadów komunalnych za miesiąc grudzień 2013r., ujęto w księgach rachunkowych stycznia 2014r. zapisem: Wn 402 „Usługi obce” i Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, zamiast w księgach rachunkowych grudnia 2013 r., czym naruszono przepisy art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

- b) zakupione w ramach funduszu sołeckiego Cisew, szafki kuchenne i stoły, na wyposażenie świetlicy wiejskiej (faktura VAT nr 2/2014 z dnia 16.04.2014r.) na kwotę 9.000 zł, nie ujęto w księgach rachunkowych na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i nie umorzono jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia ich do użytkowania, czym naruszono przepisy § 6 pkt 3 rozporządzenia oraz zasady funkcjonowania kont : 013 „Pozostałe środki trwałe” i 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” zawarte w załączniku Nr 3 do rozporządzenia.

Z wyjaśnień złożonych przez Skarbnika Gminy wynika, że: „(...) pomyłkowo nie ujęto faktury Nr 2/2014 na zakup szafek, stołu, zakupionych z funduszu sołeckiego, na kontach 013 i 072 na kwotę 9.000 zł. W/w nieprawidłowość została skorygowana w dniu 31.03.2015r., PK nr 74/2015 i została zaksięgowana na kontach 013 i 072 w kwocie 9.000 zł”.

2. Kontrola przedłożonych sprawozdań budżetowych wykazała przypadki naruszenia przepisów rozporządzenia Ministra Finansów dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014r., poz.119 ze zm.) a mianowicie:

- 1) W sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy Turek Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. wykazano w kolumnie 7 „Zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego -ogółem” zobowiązania w wysokości 359.918,12 zł pomimo, że z ewidencji księgowej wynikała łączna kwota zobowiązań w wysokości 359.968,12 zł, co naruszało przepisy § 9 ust. 2 rozporządzenia. Skarbnik Gminy w złożonym w trakcie kontroli wyjaśnieniu podała, że różnica w wysokości 50 zł powstała w rozdziale 75023 § 4040 „w wyniku mylnego odczytania kwoty.”
- 2) W sprawozdaniu zbiorczym Gminy Turek Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od 01.01.2014r. do 31.12.2014r. w kolumnie 8 pn. „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 24.648.380,00 zł, podczas gdy należało wykazać kwotę 24.703.770,55 zł. Różnica w wysokości 55.390,55 zł wystąpiła na skutek nie ujęcia w „Dochodach otrzymanych” części zwróconej w 2015r. dotacji. Powyższe naruszało przepisy § 9 ust.1 i 2 rozporządzenia,
- 3) W deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2014 Gmina Turek pomyłkowo:
 - a) w poz. 3 „Budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (wartość brutto – ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego, stanowiąca podstawę obliczania amortyzacji w tym roku, nie pomniejszona o odpisy amortyzacyjne, w przypadku budowli całkowicie zamortyzowanych ich wartość z dnia 1 stycznia roku w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego)” wykazano wartość 7.902.842,39 zł, zamiast 7.900.842,39 zł. Tym samym zawyżono wartość budowli o kwotę 2.000,00zł,
 - b) w poz. 1 pkt c) nie wykazano powierzchni „Gruntów pozostałych” 7246 m² wg. stawki 0,14zł i kwoty podatku w wysokości 1014,44 zł,
 - c) w poz. 2 pkt e) nie wykazano powierzchni użytkowych od pozostałych budynków pozostałych 341,55m² wg. stawki 3,82 zł i kwoty podatku w wysokości 1304,72 zł.

Nie wykazanie w deklaracji wszystkich podstaw opodatkowania spowodowało niewykazanie danych w sprawozdaniach odnośnie faktycznych skutków z tytułu obniżenia górnych stawek podatków i tak:

Od pozostałych gruntów:

7246 m² x stawka wg. uchwały 0,14 zł = 1.014,44 zł

7246 m² x stawka wg. ustawy 0,46 zł = 3.333,16 zł

Różnica: 2 318,72 zł

Od pozostałych budynków:

341,55 m² x 3,82 zł = 1 304,72 zł

341,55 m² x 4,68 zł = 1 598,45 zł

Różnica: 293,73 zł

Razem skutek: 2 612,45 zł

Z tytułu zwolnień uchwałą Rady Gminy:

Budynki mieszkalne: 378,00 m² x stawka wg. ustawy 0,74 zł = 279,72 zł

Budynki mieszkalne: 378,00 m² x stawka wg. uchwały 0,30 zł = 113,40 zł

Różnica: 166,32 zł

Pozostałe budynki: 1330,49 m² x stawka wg. ustawy 7,73 zł = 10.284,69 zł

Pozostałe budynki: 1330,49 m² x stawka wg. uchwały 3,82 zł = 5.082,47 zł

Różnica: 5 202,22 zł

Pozostałe grunty: 13312,00 m² x stawka wg. ustawy 0,46 zł = 6.123,52 zł

Pozostałe grunty: 13312,00 m² x stawka wg. uchwały 0,14 zł = 1.863,68 zł

Różnica: 4 259,84 zł.

Razem kwota podatku wg. stawek uchwały Rady Gminy Turek: 7 059,55 zł (skutki zwolnienia), które należało wykazać w sprawozdaniach budżetowych.

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych: 13 282,56 zł - Wyliczenie: kwota podatku wg. stawek uchwały: 9.628,38 zł (zwolnionych) plus skutki z tytułu podatku od pozostałych budynków: 1.335,46 zł, plus od pozostałych gruntów: 2.318,72 zł.

W związku z powyższym w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku:

- w poz. A5 podatek od nieruchomości w kolumnie skutki obniżenia górnych stawek podatków, wykazano kwotę 732.505,57 zł, zamiast kwoty 745.788,13 zł (różnica 13.282,56 zł),
- w poz. A5 podatek od nieruchomości w kolumnie skutki udzielonych zwolnień, wykazano kwotę 1.4450,88 zł, zamiast kwoty 21.510,43 zł (różnica 7.059,55 zł).

Nierzetelne sporządzenie deklaracji na podatek od nieruchomości przez Gminę spowodowało, że sprawozdania: PDP z wykonania dochodów podatkowych od początku roku do dnia 31.12.2014r. i Rb-27S z wykonania planowanych dochodów za okres od początku roku do dnia 31.12.2014r. w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych zwolnień, naruszały przepisy odpowiednio § 8 ust. 3 i § 3 ust. 1 pkt 9, 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014r., poz. 119).

Skarbnik Gminy sporządziła korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2011-2015 oraz korekty sprawozdań: PDP z wykonania dochodów podatkowych od początku

roku do dnia 31.12.2014r. i Rb-27S z wykonania planowanych dochodów za okres od początku roku do dnia 31.12.2014r., które przesłała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

3. W zakresie podatków i opłat stwierdzono, iż w badanej w trakcie kontroli próbie podatników:

a) wystąpiły rozbieżności pomiędzy danymi wynikającymi z wypisów z rejestru gruntów, z informacjami w sprawie podatku od nieruchomości dla osób fizycznych, a danymi wykazanymi w decyzjach wymiarowych i tak:

- w decyzji Nr FN-FW.3123.357.2014 wykazano powierzchnię gruntów pod wodami: 0,0100ha podczas, gdy zgodnie z wypisem z rejestrów gruntów, grunty pod wodami u ww. podatnika zajmowały powierzchnię 0,0200 ha. W informacji o nieruchomościach podatek podał powierzchnię ww. gruntów w wysokości 0,0100ha. Dane te nie miały wpływu na wysokość podatku,
- decyzja Nr FN-FW.3123.356.2014 nie została wydana na podstawie aktualnej „IN- Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych”. Powierzchnie wykazane w ww. decyzji wymiarowej wynikały z wypisu z rejestru gruntów. Organ podatkowy dysponował „IN-Informacją o nieruchomościach i obiektach budowlanych” na 2004 w której podatek wykazał grunty związane z działalnością gospodarczą o pow: 5 100 m² podczas, gdy w decyzji na 2014r., opodatkowano powierzchnię gruntów związanych z działalnością gospodarczą o pow. 10 200m². Ponadto w ww. informacji podatek nie wykazał powierzchni budynków mieszkalnych, w decyzji zaś opodatkowano budynki mieszkalne o pow.: 60 m2. Inspektor ds. wymiaru złożyła oświadczenie w sprawie decyzji wymiarowej Nr FN-FW.3123.356..2014 o następującej treści: *„w bazie podatek ma opodatkowany budynek mieszkalny i budynki działalności gospodarczej, brak aktualnej informacji na budynek mieszkalny. Podatnik wezwany do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych i o gruntach rolnych”*,
- decyzja Nr FN-FW.3123.343.2014 nie została wydana na podstawie aktualnej „IN- Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych”. Powierzchnie wykazane w ww. decyzji wymiarowej były zgodne z wypisem z rejestru gruntów. Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia informacji podatkowej „IN- Informacja o nieruchomościach i obiektach budowlanych na dany rok”. Inspektor ds. wymiaru złożyła oświadczenie w sprawie decyzji wymiarowej Nr FN-FW.3123.343.2014 o następującej treści: *„jako podstawę wymiaru podatku wykazano dane z bazy, brak nowych informacji na podatek rolny leśny i od nieruchomości. Podatnik wezwany do złożenia informacji podatkowych”*
- decyzja Nr FN-FW.3127.142.2014 nie została wydana na podstawie aktualnej „IN- Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych”. Powierzchnie wykazane w ww. decyzji wymiarowej były zgodne z wypisem z rejestru gruntów. Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia informacji zgodnej z drukiem „IN- Informacja o nieruchomościach i obiektach budowlanych na dany rok”. Inspektor ds. wymiaru złożyła oświadczenie w sprawie decyzji wymiarowej nr FN-FW.3127.142.2014 następującej treści: *„w bazie podatek ma opodatkowany budynek mieszkalny i budynki pozostałe, brak informacji podatkowych. Podatnik*

wezwany do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych i o gruntach rolnych”

W ww. przypadkach organ podatkowy nie wszczął postępowania w celu wyjaśnienia i ustalenia stanu faktycznego do opodatkowania za rok 2014 na podstawie przepisów art. 274 a) w związku z art. 155 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012, poz.749 ze zm.), art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010, Nr 95, poz. 613 ze zm., a od 27 czerwca 2014r. Dz. U. z 2014r., poz. 849)

b) pomimo, że deklaracje w sprawie podatku od środków transportowych zawierały adnotacje, iż organ podatkowy dokonał czynności sprawdzających mających na celu: stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów – deklaracji, ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi przez podatnika dokumentami na podstawie art. 272 i 274 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, wystąpiły przypadki, że deklaracje złożone przez podatników nie zawierały szeregu danych odnośnie deklarowanych pojazdów, które miały wpływ na wysokość podatku. Wystąpiły również przypadki zastosowania przez podatników niewłaściwej stawki podatkowej, co również miało wpływ na kwotę deklarowanego podatku:

- podatnik o Nr konta 07-00000050 zadeklarował podatek od środków transportowych na 2014 r. w wysokości 2 464 zł od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu 19 t. z zawieszeniem pneumatycznym i liczbie osi: 2 pomimo, że zgodnie z uchwałą Rady Gminy Turek Nr XLIII/233/13 z dnia 25 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na rok 2014 roku, od samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 18 t., a mniejszej niż 29 t. z zawieszeniem pneumatycznym o liczbie osi 2 określono stawkę w wysokości 1.826,00 zł. Organ podatkowy nie podjął działań w celu wyjaśnienia różnicy w opodatkowaniu w kwocie 638 zł,
- podatnik o Nr konta 07-00000027 zadeklarował podatek w wysokości 1590 zł od naczepy o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu 34,50t., dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów 3,75t., z pneumatycznym zawieszeniem i liczbą osi 3. Podatnik podał masę całkowitą zespołu pojazdów niższą niż masa całkowita pojazdu. Deklaracja zawiera szereg skreśleń (brak daty ich dokonania),
- podatnik o Nr konta 57 – 00000011 zadeklarował podatek w kwocie 1250 zł od naczepy Nr rej. PTU 4W84 o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu 36t., nie wskazał dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, wskazał rodzaj zawieszenia: pneumatyczne zawieszenie i liczbą osi 3. Pomimo braku danych odnośnie dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, które miały wpływ na wysokość podatku, organ podatkowy nie podjął żadnych działań w celu ustalenia właściwej kwoty zobowiązania podatkowego.
Inspektor ds. księgowości podatkowej złożyła wyjaśnienie w sprawie: *SINTUR Szadów – deklaracji na środki transportowe nie wskazania dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdu. Przy naliczeniu podatku zasugerowano się wysokością podatku za 2013r.*,

- podatnik o Nr konta 57 – 00000013 zadeklarował podatek: od samochodu ciężarowego nr rej. PTU 34HC z dopuszczalną masą całkowitą pojazdów 15t. z liczbą osi 2. Podatnik nie wskazał daty nabycia pojazdu, rodzaju zawieszenia, co miało wpływ na zastosowanie stawki podatku określonej w uchwale. Podatnik złożył deklarację w związku z wygaśnięciem obowiązku podatkowego w dniu 17.04.2014r. Dokumentując zbycie pojazdu Podatnik dołączył fakturę sprzedaży samochodu ciężarowego o nr rej. PTU 34HC z dniem 08.04.2014r. i datą wyrejestrowania w dniu 11.04.2014r. Na podstawie ww. dokumentów dokumentujących zbycie pojazdu dokonano odpisu kwoty podatku w wysokości 948 zł. Brak danych dotyczących ww. pojazdu uniemożliwił weryfikację ustalonej kwoty podatku należnego na 2014 rok oraz wyliczonego odpisu kwoty podatku. Inspektor ds. księgowości podatkowej wyjaśniła, że „...podatnik przy składaniu deklaracji na środki transportowe – samochodów ciężarowy zasugerował się wysokością naliczeń z deklaracji z 2013r.”,
 - podatnik o Nr konta 57-00000010 zadeklarował kwotę podatku 1.382 zł od samochodu ciężarowego z dopuszczalną masą całkowitą pojazdów 18t. z liczbą osi 2, z zawieszeniem pneumatycznym. Podatnik przyjął stawkę podatku jak dla samochodu ciężarowego z innym systemem zawieszenia i dla samochodów ciężarowych o masie całkowitej mniejszej niż 18 t., a zgodnie z uchwałą należało przyjąć stawkę dla pojazdu o masie równej 18 t. w wysokości 1.826 zł (różnica 444 zł). Inspektor ds. księgowości podatkowej złożyła wyjaśnienie o następującej treści: „Z wyjaśnień podatnika wynika iż w/w samochód ciężarowy ma błędne dane w dowodzie rejestracyjnym. Podatnik ma wyjaśnić sprawę i dokonać zmiany dowodu rejestracyjnego w Starostwie Powiatowym Wydział Komunikacji”
- c) nie dokonano zwrotu nadpłaconego podatku od nieruchomości dla osoby prawnej w kwocie 3.497 zł (od jednego podatnika), co było niezgodne z przepisami art. 75 § 4 i art. 76 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Ordynacja podatkowa.
- d) organ podatkowy zaniechał wzywania podatników w przypadkach niezłożenia przez nich deklaracji na podatek od środków transportowych oraz na podatek rolny. Zgodnie z przepisami art. 274a § 1, art. 155 ustawy Ordynacja podatkowa organ podatkowy może żądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wzywać do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku.
4. W 2014r. stwierdzono przypadki dokonywania wydatków ponad limit określony w planie finansowym jednostki Urząd Gminy Turek na łączną kwotę 63.076,84 zł w podziałkach klasyfikacji budżetowej szczegółowo opisanych w protokole kontroli i złożonych wyjaśnieniach. Dokonywanie wydatków ponad limity ustalone w planie finansowym jednostki stanowiło naruszenie zasad dokonywania wydatków określonych w przepisach art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 poz. 885 ze zm.).
5. Wpłacone przez wykonawców środki na zabezpieczenie należytego wykonania umowy przechowywane były na koncie bankowym - dla którego bank nie naliczał oprocentowania od środków na nim zgromadzonych, co naruszało przepisy art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień Publicznych (Dz. U. z 2013r. poz.907 ze zm.), który stanowi, że jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający

przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że *„Wszystkie zabezpieczenia należytego wykonania umowy i wadia przechowywane są na rachunku bankowym 57(...), który nie był oprocentowany. Umowę na prowadzenie rachunku bankowego zawarto w dniu 13.03.2008r. Umowa do rachunku bankowego nie przewiduje naliczania odsetek(...)”*.

6. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy z tytułu umowy Nr 116/2014 zawartej w dniu 17.06.2014r. na odbiór odpadów komunalnych, na kwotę 4.757,40 zł, wpłacono w dniu 16.06.2014r., a zwrócono Wykonawcy dopiero w dniu 24.11.2014r. (termin realizacji ww. umowy upłynął w dniu 31.07.2014r.) Powyższe naruszało przepisy art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.) stanowiące, że zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane.
7. Kontrola wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych obejmowała postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Obrzębin” prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego o wartości 1.080.241,03 zł bez VAT, co stanowiło równowartość kwoty 255.684,4 Euro. Umowę z wybranym w postępowaniu wykonawcą Zamawiający zawarł w dniu 26 czerwca 2014r. za wynagrodzeniem 894.949,56 zł z VAT. Kontrola przedłożonej dokumentacji ww. postępowania nie wykazała nieprawidłowości.
8. W zakresie gospodarowania mieniem gminnym kontrola wykazała, że w okresie ostatnich 5 latach Gmina nie wykorzystywała w należyтым stopniu możliwości zwiększenia dochodów własnych poprzez aktualizację wycen nieruchomości gminnych przekazanych w wieczyste użytkowanie, co skutkowałoby ewentualnym zwiększeniem opłat rocznych wnoszonych przez użytkowników wieczystych. Możliwość aktualizowania opłat wynika z przepisów art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014r., poz. 518 ze zm.).

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Wójt i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

II.

Kontrola ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami w Gminie Turek w okresie objętym kontrolą tj. od 2010r. do 2014r. nie ujawniła nieprawidłowości. W tym okresie nie dokonywano sprzedaży nieruchomości po udzieleniu bonifikaty. Pracownik ds. mienia oświadczyła, że *„przez okres ostatnich 5 lat nie było udzielanych żadnych bonifikat z tytułu sprzedaży lokali mieszkalnych na terenie gminy.”*

III.

Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiągnięcie przez jednostkę samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 z uwzględnieniem art. 30 a ust.3 ustawy Karta Nauczyciela.

Ze sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Turek za 2014r. wynika, że po ustaleniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych oraz porównaniu wynagrodzeń z faktycznie wypłaconymi przez Gminę w 2014r., wynagrodzeniami ustalono, że wysokości średnich wynagrodzeń o których mowa w art. 30 ust. 3 w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 nie osiągnęli nauczyciele stażyści. Kwota różnicy w grupie nauczycieli stażystów wyniosła 10.906,76 zł, którą podzielono i wypłacono w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli w jednostkach prowadzonych przez Gminę Turek. Dodatki uzupełniające dla nauczycieli wypłacono w kwocie 10.906,76 zł – zgodne z listami płac w mcu styczniu 2015r.

Przedstawiając Panu Wójtowi ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienie gospodarki finansowej, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika Gminy i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013r. poz. 330, ze zm.), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013r. poz. 289), a w szczególności:

- 1) stosować zasady funkcjonowania kont budżetu i jednostki określone w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia:
 - a) konto 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” winno wykazywać saldo Wn, oznaczające stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych,
 - b) jednorazowo poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania umarzać m.in. meble, dokonując następujących zapisów w księgach rachunkowych Urzędu:
 - pozostałe środki trwale przyjęte do używania: Wn 013 „Pozostałe środki trwale”/ Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”
 - umorzenie naliczone od wydanych do używania nowych pozostałych środków trwałych włączonych do ewidencji księgowej: Wn 401 „Zużycie materiałów i energii”/ Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”.

- 2) W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.
2. Podjąć skuteczne działania zapewniające sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 114, poz. 119 ze zm.), a w szczególności:
 - 1) Sprawozdania sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym,
 - 2) Dane w sprawozdaniach jednostkowych wykazywać zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
 - 3) Sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządzać na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący:
 - w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy" wykazywać kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy. W przypadku zastosowania przez gminę obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazywać w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego,
 - w kolumnie "Skutki udzielonych ulg i zwolnień..." wykazywać (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień,
 - 4) kwoty dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczonych za okres sprawozdawczy - wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy/miasta na prawach powiatu, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia.
 3. Zwiększyć nadzór i kontrolę przy sporządzaniu przez Gminę deklaracji na podatek od nieruchomości, co spowoduje rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych.
 4. W zakresie dochodów z podatków lokalnych zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015r., poz. 613) oraz ustaw podatkowych, a w szczególności:

- 1) Egzekwować od osób odpowiedzialnych obowiązek rzetelnego dokonywania czynności sprawdzających przedkładanych dokumentów (informacji i deklaracji podatkowych) w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonych dokumentów bądź w przypadku stwierdzenia, że złożone przez podatnika deklaracje lub informacje zawierają błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono je niegodnie z ustalonymi wymaganiami, w zależności od charakteru i zakresu uchybień zastosować procedurę określoną w art. 274 ustawy Ordynacja podatkowa.
 - 2) Wszcząć postępowania podatkowe w celu wyjaśnienia stanu faktycznego wykazanego w deklaracjach na podatek od środków transportowych za ostatnie 5 lat.
 - 3) Każdorazowo wzywać podatników w przypadkach nie złożenia przez nich deklaracji wraz z wyjaśnieniami przyczyn ich niezłożenia.
 - 4) W przypadkach, gdy prawidłowość deklaracji nie budzi wątpliwości, zwracać nadpłatę podatku bez wydania decyzji stwierdzającej nadpłatę.
5. Przy dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy przestrzegać zasad określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 oraz art. 216 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, a mianowicie wydatki ponosić na cele i w wysokości, ustalonej w uchwale budżetowej i w planie finansowym jednostki. Ujęte w budżecie i w planach finansowych wydatki, stanowią nieprzekraczalny limit. Wdrożyć procedury kontroli w zakresie dokonywania wydatków publicznych.
 6. Zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu przechowywać na oprocentowanym rachunku bankowym, a jego zwrotu dokonywać zgodnie z art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r.- Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.). Zwrotu zabezpieczenia dokonywać w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane stosownie do przepisów art. 151 ust. 1 ww. ustawy.
 7. Przestrzegać obowiązku zachowania szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu mieniem i pozyskiwaniu dochodów Gminy stosownie do przepisów art. 50 w związku z art. 43 ustawy dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r., poz. 1515 ze zm.). Rozważyć możliwość waloryzacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów w celu zabezpieczenia interesu Gminy w zakresie należnych wpływów pieniężnych mając na uwadze przepisy art. 77 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015r., poz. 782 ze zm.), jeżeli wartość nieruchomości ulegnie zmianie.
 8. Na bieżąco przeprowadzać analizę poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń tak, aby nie zachodziła potrzeba wypłaty dodatków uzupełniających.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłaszania zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości
Rada Gminy w Turku

PREZES IZBY
Grażyna Wróblewska

